

TOMMELITENS LIV OG HÆNDELSER I ENGLAND.

(Engelsk eventyr.)

I kong Arthurs tid levet der i England en mægtig trollmand som hette Merlin. Engang han var ute og reiste, kom han til en bondegaard. Han banket paa og bad om at faa noget at drikke. Bondekongen tok godt imot ham og gav ham baade melk og brød. Det smakte godt, for han var sulten efter den lange reisen og tørst i varmen. Mens han spiste, sat han og saa sig om, og han skjønnte straks at det maatte være noget iveien med manden og kongen; for de saa saa bedrøvet ut begge to, endda de hadde det saa pent og ordentlig hos sig. Han spurte dem hvad de sørget over, og de sa at det var fordi de ikke hadde nogen barn. «Jeg skulde være saa glad,» sa kongen, «hvis jeg hadde en søn, selv om han ikke var større end tommelfingeren til far.» Merlin syntes det var et snurrig indfald av kongen at ønske sig en søn som ikke var større end tommelfingeren til manden; men da han altid pleide at ta folk paa ordet, saa lovet han hende at hun skulde faa det hun ønsket opfylt. Med det samme han kom hjem, sendte han bud efter alfredkongen, og da hun kom, fortalte han hende om kongen som var saa bedrøvet; fordi hun ingen barn hadde. Alfredkongen syn-

tes synd paa hende og mente, det var bedst hun fik det hun ønsket sig.

Det varte ikke længe, saa fik bondekonen en søn, og han var akkurat saa lang og saa bred som farens tommelfinger. Konen sat netop i sengen og saa paa gutten hun var saa glad i, da alfedronningen kom ind, kysset gutten og kaldte ham Tommeliten. Efter hende kom en masse andre alfer og féer; de tok og klædte paa gutten. De gav ham hat av et løvblad, skjorte av spindelvæv, bukser og trøje av myrdun, strømper av et rødt epleskal, og dem bandt de fast med to haar av morens øienbryn; sko fik han ogsaa, og de var av muse-skind med haarene ind, for at de skulde være bløte at gaa paa.

Tommeliten blev aldrig større end farens tommelfinger; men klok og slu og fuld av skøierstreker var han da han blev ældre, saa moren hadde sin store nød med ham mangel gang. Naar han og de andre guttene spilte om kirsebærstener, og han hadde tapt alle sine, saa krøp han ned i lommen til de andre. Der tok han saa mange han orket bære og saa begyndte han at spille igjen. Men en gang gik det ham galt. Da hadde han krøpet ned i en pose med kirsebærstener, og den gutten som eide dem fik se ham. «Stjæler du, Tommeliten,» sa gutten, «saa skal det gaa dig galt.» Saa trak han baandet sammen om halsen paa ham, saa bare hodet stak frem av posen, og saa ristet han posen slik, at Tommeliten fik hele kroppen og benene slaat og klempt av kirsebærstenene, saa han maatte tigge og be om at faa slippe, og si han aldrig skulde gjøre det mer.

Men den næste dagen fik guttene det igjen. Da tok han alle ølglassene til mor sin og hang dem op paa en

solstraale, og da de andre guttene saa det, mente de at det kunde de ogsaa gjøre. Men de hadde ikke faat nogen alfe gave, og derfor slog de istykker alle glassene og fik juling av forældrene. Tommeliten lo sig næsten fordærvet over dette, og de store guttene blev saa sinte paa ham, saa moren ikke turde la ham være sammen med dem længer, men tok ham med sig hjem. Nu skulde han hjælpe hende i huset med alt han ikke var for liten til at gjøre.

En dag stod hun og rørte en deig til en pudding, og Tommeliten var krøpet op paa kanten av krukken for at se hvad hun gjorde. Da hun snudde sig et øieblik, faldt han ned i krukken, og hun saa det ikke, men rørte ham ind i deigen, og saa satte hun puddingen over varmen. Da Tommeliten merket det blev varmt, gav han sig til at danse omkring i puddingen, saa den fór rundt i gryten. Moren trodde det var noget galt med puddingen, og da hun med det samme fik se en knappestøper som gik forbi, gav hun ham puddingen og var glad til, at hun blev kvit den. Knappestøperen gik med puddingen og var glad over den gode maten han skulde faa, det var længe siden han hadde spist pudding. Som han gik, kom han til et gjærde han maatte over; men med det samme maatte han nyse, og saa skrek Tommeliten himmelhøit: «Hjælp Gud!» Knappestøperen blev saa ræd, saa han kastet puddingen langt fra sig og løp det forreste han kunde. Men Tommeliten krøp ut av puddingen som var gaat i mange stykker, og saa sprang han hjem til moren sin. Hun skjønnte ikke hvor det var blit av ham og hadde lett efter ham baade høit og lavt.

En dag tok hun Tommeliten med sig ut paa marken,

da hun skulde melke kuene, og da det blaaste noksaa meget, tok hun en traad og bandt ham fast til en tistel, for at han ikke skulde blaase bort. En av kuene fik se hatten hans, den var av et ekeblad, og saa tok den baade ham og tistelen i én bit. Tommeliten blev saa ræd for de store tændene til kua, at han skrek av alle kræfter paa moren. «Hvor er du hen, søn min?» spurte hun. «Her er jeg jo, i mund paa den røde kua,» svarte han. Moren visste ikke hvad hun skulde gjøre,

hun baade graat og bar sig; men kua blev saa ræd over alt det levenet Tommeliten gjorde i halsen paa den, saa den gapte høit, og lot ham falde ut. Saa tok moren ham i forklæet sit og gik hjem med ham.

En anden gang var faren ute paa akeren og pløide og hadde Tommeliten med sig. Han hadde faat tak i et bygaks, og det gik han og slog paa hestene med; men med ett faldt han ned i en akerfure og blev borte. Med det samme kom en ravn flyvende. Den tok Tommeliten i nebbet og fløi over sjøen med ham til et stort fjeld. Der stod det et slot som en rise eide, og der slap raven Tommeliten like ned i gapet paa risen, som netop stod og saa efter hvad det var som kom flyvende. Da han var kommet ned i maven paa risen, holdt han slikt leven at risen var glad over at bli kvit ham igjen og spyttet ham tre mil ut i sjøen.

Der kom det en stor fisk og slukte ham; men fisken blev trukket op av en fattig fisker, og han gik op paa slottet til kong Arthur og solgte den. Da kokken skar op fisken, fandt han Tommeliten, og alle som var paa slottet forundret sig over ham, og de blev glad i den lille fyren. Kongen vilde bestandig ha ham hos sig; for han var altid saa flink til at finde paa alslags leven og moro som de allesammen maatte le av. Naar kongen var ute og red, sat Tommeliten paa haanden hans, og naar det regnet, krøp han ned i vestelommen til kongen, og der la han sig til at sove til det blev godveir igjen.

En dag spurte kongen ham om forældrene hans, og da han hørte de var fattige, sa han at Tommeliten kunde gaa ind i skatkammeret og ta saa mange penger han orket bære og gaa hjem til forældrene med. Tommeliten fik sig en liten pose, i den puttet han en sølv-

skilling, tok den paa ryggen, saa tung den var, og saa gik han i to fulde døgn før han kom hjem. Moren stod i døren da han kom, og hun og faren blev ikke litet glade, da de fik se ham, og han havde saa mange penger med sig. De bad ham sætte sig ned ved peisen i et valnøtteskal, og de gav ham saa meget at spise, saa han paa tre dage havde spist op en hel nøttekjerne; men det blev han syk av; for en nøttekjerne varte ellers en hel maaned for ham. Da han var blit frisk igjen, skulde han reise; men han kunde ikke; fordi det hadde regnet. Men moren visste raad. Hun satte ham paa haanden sin og blaaste ham tilbake til slottet. Nu strævede Tommeliten slik med at more kongen og dronningen og ridderne at han blev syk av det. Da kom alfedronningen i en vogn med flaggermus for og tok

ham med sig hjem til sit eget slot. Der gjorde hun ham frisk igjen, og da han hadde været en stund i alfelandet og hat det rigtig godt, lot hun det komme en sagte vind som blaaste ham like hjem til kongens slot. Han dalte ned i det samme kokken gik over gaarden med et fat grøt som kongen skulde ha, og han dumpet like ned i grøten, saa den varme grøten skvat i ansigtet paa kokken, saa hun slap fatet.

Kokken blev rasende sint og sa Tommeliten hadde gjort det av bare ondskap, og kongen som ikke fik nogen grøt, sa at Tommeliten skulde halshugges. Det var mange folk som stod og hørte paa dette. Blandt dem var ogsaa en møller; han stod og glante og gapte, og da Tommeliten hørte han skulde halshugges, tok han et dygtig tilsprang og hoppet like ned i halsen paa mølleren, saa ingen visste hvor det var blit av ham, ja, mølleren visste det ikke selv engang.

Da Tommeliten var borte, gik folkene hjem og mølleren ogsaa. Men han fik ikke ro; for Tommeliten gav

sig til at staa paa hodet og tomle og velte sig i maven paa ham, saa han trodde det maatte være selve den onde som var kommet i maven paa ham, og saa sendte han bud efter doktoren. Da han kom, sang og danset Tommeliten i maven paa mølleren, saa doktoren blev endda ræddere og sendte bud efter fem andre doktorer og tyve prester. De snakket og de mante alle sammen det bedste de kunde, og mølleren sat og hørte paa det,

til han blev saa søvnig, at han gapte som en hvalfisk, og med det samme gjorde Tommeliten et hop og stod midt paa bordet. Mølleren blev saa sint da han saa det var Tommeliten som hadde været i maven paa ham, saa han blev aldeles fra sig, tok ham i haartoppen og slængte ham ut gjennom vinduet og ned i vandet hvor det kom en stor fisk og slukte ham. Den blev snart trukket op og solgt til kongens kjøkken, og da det var en stor prægtig fisk, vilde kongen at den skulde kokes med det samme. Da kokken skar op fisken, fandt han Tommeliten og gik ind til kongen med ham. Men kon-

gen hadde det saa travelt den dagen, at han ikke vilde se ham, derfor satte han ham i en musefælde, saa han ikke skulde bli borte for dem igjen, og der sat han en hel uke og hadde ikke noget andet at gjøre end at kikke ut gjennom sprinklene. Tilslut sendte kongen bud efter ham og sa, at nu hadde han glemst grøten, nu skulde Tommeliten faa nye klær og bli ridder. Saa

tok de vingene av en sommerfugl og laget skjorte til ham, støvler fik han av kyllingskind, trøie og bukser av solsikkeblader, en synaal til at verge sig med og en mus til at ride paa. Nu kunde han være med kongen paa jagt, og det gjorde han ogsaa, men en dag de red forbi en bondehytte, kom en kat og vilde ta den musen Tommeliten red paa. Tommeliten verget sig nok med naalen; men da kongen og de som var med ham kom og skulde hjelpe ham, var han saa opkloret at de maatte bære ham hjem og lægge ham i en liten dunseng som stod i et elfbensværelse. Nu kom alfedron-

ningen igjen, og hun tok ham med sig til alfelandet. Der var han i mange aar; men paa kong Dunstans tid kom han igjen, og da hadde han prægtige grønne klær paa sig. Folk kom fra alle kanter for at se paa ham, og han blev ført frem for kongen som spurte hvem han var, og hvor han kom fra. Tommeliten syntes det var rart at de ikke hadde hørt snakke om ham før og fortalte han kom fra alfelandet, og at han godt kjendte kong Arthur som hadde gjort stor stas av ham og slaat ham til ridder. Tommeliten fik lov til at sitte ved kongens eget bord, og kongen bygget et guldslot til ham og gav ham en vogn med seks mus for. Men det blev dronningen sint for; for kongen hadde aldrig git hende nogen ny vogn. Hun løi for kongen og sa Tommeliten hadde været slem mot hende. Nu skulde Tommeliten straffes; men han krøp ind i et sneglehus, og der sat han til han næsten sultet ihjel. Saa kikket han ut av sneglehuset og saa en sommerfugl som sat stille. Da var han ikke sen. Han sprang ut og satte sig skrævs over sommerfuglen, og den fløi avsted med ham paa ryggen til den kom til kongens slot. Kongen, dronningen og hoffolkene saa sommerfuglen og vilde fange den. De jaget den, saa Tommeliten ikke kunde klare det længer, saa gled han ned i en bøtte med vand, og da de trak ham op, var han næsten druknet. Dronningen vilde han skulde halshugges allikevel; men først stak de ham ind i en musefælde. Katten saa at noget rørte sig derinde og trodde det var en mus. Den drog og tomlet saa længe med fælden at den gik istykker, og Tommeliten krøp ut. Saa kom en edderkop. Den trodde at Tommeliten var en flue og stak ham, saa han faldt saa lang han var, og edderkoppen suget alt blodet ut

av ham. Tommeliten blev lagt under en rosenbusk, og paa graven satte kong Dunstan en støtte med navnet hans og fortællingen om hvorledes han levet og døde.
